

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, declarat de inculpatul

Luca Ianoș Petru, născut la 22 martie 1987, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Vasile Coroban 47/2, ap. 9,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.07.2012 - 21.12.2012;

Instanța de apel: 19.12.2014 - 17.04.2015;

Instanța de recurs: 18.06.2015 – 11.11.2015.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2012, Ianoș Luca a fost condamnat:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare,
- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt, că Ianoș Luca, la 13 februarie 2012, aproximativ la orele 15:00-15:30, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, prin acces liber, aflându-se în sala de forță a clubului sportiv „Hy Eneergy”, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Vasile Lupu 89, a sustras pe ascuns de pe masă, telefonul mobil model Samsung Galaxy S GT 9000, la preț de 4000 lei, care-i aparținea lui Artur Doagă, după care a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Tot el, la sfârșitul lunii februarie 2012, urmărind scopul dobândirii ilicite a lăntișorului din aur cu medalion de la sora sa vitregă, Iulia Sigurca, cunoscând că ea intenționează să procure un telefon mobil, i-a propus să cumpere telefonul mobil de model Nokia C-6, luând de la ea ca garanție până la achitarea prețului telefonului, lăntișorul din aur cu medalion în sumă de 3000 lei, apoi peste aproximativ 5 zile, prin înșelăciune și abuz de încredere i-a luat telefonul, motivând că trebuie să-l întoarcă

proprietarului, fără să-i restituie lăntişorul din aur cu medalion și a dispărut, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

3. Inculpatul Ianoș Luca, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, motivând prin faptul că el vina a recunoscut-o și se căiește sincer.

A relatat apelantul, că la judecarea cauzei în prima instanță, nu s-a prezentat din motivul unor probleme personale, iar sentința a recepționat-o numai la 24 martie 2014, din care motiv a depus apelul cu întârziere.

Inculpatul a solicitat să-i fie acordată o șansă de a se împăca cu părțile vătămate ca să-și poată răscumpăra vina.

Concomitent a menționat că soția este plecată peste hotare, copilul minor se află la întreținerea unei mătuși, iar mama sa este grav bolnavă și necesită îngrijire.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, a fost admis apelul inculpatului, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ianoș Luca a fost condamnat:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare,
- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Ianoș Luca i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 (trei) ani 2 (două) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. La pronunțarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat parțial temeinicia apelului, cu casarea sentinței în partea dispozitivă, inclusiv în partea aplicării pedepsei în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, și în partea aplicării art. 84 Cod penal, deoarece în această parte, prima instanță a stabilit un termen neconcret de închisoare pentru infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, indicând 2 ani, însă în paranteză specificând (trei) ani.

Totodată, având în vedere că inculpatul s-a căit sincer de cele săvârșite, instanța de apel a considerat rațional de a-i micșora termenul pedepsei definitive stabilit în baza art. 84 Cod penal, constatând că în cazul lui Ianoș Luca a fost stabilită o circumstanță atenuantă.

Instanța de apel a menționat, că a fost discutată posibilitatea aplicării în privința inculpatului și a unei alte categorii de pedeapsă, însă s-a ajuns la concluzia că reeducarea lui este imposibilă fără izolarea de societate, deoarece el este reținut și în altă cauză pentru fapte analogice.

5. Inculpatul Ianoș Luca, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, fără a indica un temei concret din cele prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârii contestate și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, inculpatul a menționat, că examinarea cauzei în prima instanță a avut loc în lipsa sa și a părților vătămate.

Iar ulterior, depunând cererea de apel a solicitat remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, însă instanța de apel nu a ținut cont de cele invocate și i-a schimbat pedeapsa aplicată din 3 (trei) ani 6 (șase) luni, în 3 (trei) ani 2 (două) luni.

Susține că în așa fel, nu a avut posibilitatea să se împăce cu partea vătămată, Artur Doagă și să prezinte în formă scrisă instanței de judecată că între el și partea

vătămată, Iulia Sigurca a fost o neînțelegere, iar ultima nu are careva pretenții față de dânsul. Cu toate că părțile vătămate în ședințele instanței de apel au confirmat că s-au împăcat cu inculpatul iar prejudiciul cauzat, pentru ei nu este unul considerabil.

Mai relatează, că prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 10 iulie 2014, prin cumul de sentințe, i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de 10 (zece) ani închisoare, însă termenul dat este prea mare.

Solicită să fie luat în considerație faptul că se căiește sincer pentru faptele săvârșite, că are un copil minor la întreținere, iar mama sa este grav bolnavă și are nevoie de îngrijire.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului declarat, pronunțându-se pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu întrunește cerințele de conținut prevăzute la art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

7. Verificând argumentele recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din textul recursului declarat de inculpat reiese că prevederile legii procesuale penale enunțate supra nu au fost respectate de către recurent, care n-a invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă analizând conținutul cererii nominalizate, instanța de recurs constată că acesta critică decizia instanței de apel sub aspectul pct. 4), 10), 11) al normei enunțate.

Cu referire la critica recurentului sub aspectul pct. 4 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează următoarele.

Conform prevederilor art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene.

La caz, după cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul Ianoș Luca a fost prezent la ședințele de judecată ale primei instanțe din 24 iulie 2012 și 09 august 2012, fapt ce rezultă din procesele-verbale ale ședințelor de judecată (f. d. 146, vol. I), totodată ultimul fiind înștiințat contra semnătură că examinarea cauzei în fond urmează să aibă loc la 25 octombrie 2012, ora 12:00 (f. d. 160, vol. I).

Cu toate acestea se constată că la data respectivă inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată a primei instanțe, iar ca urmare prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 octombrie 2012, inculpatul Luca Ianoș a fost anunțat în căutare (f. d. 149, vol. I).

Materialul probator atestă și faptul că în baza încheierii de anunțare în căutare a inculpatului, a fost intentat dosarul de căutare nr. 2012030272 în privința lui Luca Ianoș Petru, a. n. 1987 de către IP Buiucani, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 21402 a comisarului IP Buiucani, mun. Chișinău, Grigore Copii mulți (f. d. 150, vol. I) și raportul locotenentului de poliție al IP Buiucani, mun. Chișinău, Oleg Gamanji (f. d. 151, vol. I), potrivit căruia în urma controlului, s-a stabilit că la adresa mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 49 V, ap. 13, inculpatul nu mai locuiește de 4 luni.

Așadar, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată al primei instanțe din 29 octombrie 2014, a fost pusă în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului, instanța dispunând examinarea cauzei în lipsa inculpatului Ianoș Luca, din motiv că acesta a fost anunțat în căutare (f. d. 165, verso, vol. I).

Față de considerentele nominalizate, instanța de recurs respinge argumentele inculpatului invocate în cererea de recurs cu privire la faptul că nu a fost citat la ședințele de judecată ale primei instanțe, întrucât materialul probator atestă că ultimul s-a eschivat de la participarea în ședințele de judecată.

Iar potrivit prevederilor art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță.

În ceea ce privește argumentele inculpatului sub aspectul pct. 11), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, referitor la privarea sa de către instanțele judecătorești de dreptul de a se împăca cu părțile vătămate, instanța de recurs se expune în felul următor.

Conform prevederilor art. 109 alin. (1) – (2) Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II–VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

În sensul normei legale citate, este de înțeles că la stabilirea împrejurărilor care admit împăcarea părților trebuie să se țină cont de prevederile art. 16 Cod penal, raportate la articolele Părții speciale a Codului penal, cu condiția ca maximumul special al pedepsei pentru infracțiunea prevăzută de Codul penal, să nu depășească pedeapsa închisorii de 2 ani – în cazul infracțiunilor ușoare, și de 5 ani – în cazul infracțiunilor mai puțin grave.

După cum se constată la caz, inculpatul Ianoș Luca a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, însă din procesul-verbal al ședinței instanței de apel nu rezultă că partea vătămată, Artur Doagă ar fi solicitat împăcarea părților, fapt ce denotă că sub acest aspect, alegațiile recurentului sunt declarative.

La fel, din materialele cauzei rezultă că inculpatul Ianoș Luca a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, care prevede pedeapsa maximă cu închisoarea de până la 6 ani.

Astfel, la acest capăt de învinuire se constată că în privința inculpatului nu poate fi aplicată instituția împăcării părților, deoarece prin prisma art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea respectivă face parte din categoria celor grave.

Deci, reieșind din circumstanțele descrise, Colegiul penal conchide că alegațiile recurentului în sensul că instanțele judecătorești i-au încălcat dreptul acestuia de a utiliza calea împăcării părților, nu poate fi reținută.

Față de considerentele menționate, instanța de recurs remarcă că sunt lipsite de suport și argumentele recurentului precum că părțile vătămate, în ședințele instanței de apel au solicitat împăcarea, menționând că pentru ei prejudiciul cauzat, nu este unul considerabil.

În susținerea acestei concluzii instanța de recurs remarcă faptul că la aprecierea caracterului considerabil al prejudiciului cauzat, urmează a se ține cont de prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, potrivit cărui caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prevederi care fiind raportate la data săvârșirii infracțiunii, și anume anul 2012, rezultă că la acel moment pentru părțile vătămate, prejudiciul cauzat era unul considerabil.

Așadar, contrar argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal reține, că instanța de apel a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, în cazul dat, la admiterea parțială a apelului declarat de inculpat, cu casarea sentinței în partea aplicării pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care, inculpatul Ianoș Luca a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, iar în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Ianoș Luca i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 (trei) ani 2 (două) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

La o asemenea concluzie, instanța de apel a ajuns dând o eficiență deplină prevederilor art. art. 2, 7, 61, 75 Cod penal.

Aici, instanța de recurs ține să menționeze, că în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal remarcă, că instanța de apel, stabilind prezența circumstanței atenuante, recunoașterea vinovăției și căința sinceră a inculpatului, precum și faptul că inculpatul are la întreținere un copil minor, a examinat posibilitatea aplicării în privința lui Ianoș Luca a unei alte categorii de pedeapsă, însă la caz, s-a constatat că în privința inculpatului mai este pronunțată o sentință de condamnare pentru săvârșirea unor fapte similare, în consecință instanța de apel corect ajungând la concluzia, că reeducarea inculpatului poate fi posibilă numai prin izolarea acestuia de societate.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs conchide că în speță se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Luca Ianoș Petru*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev